

عنوان مقاله:

جایگاه آینده پژوهی در برنامه ریزی شهری

محل انتشار:

دومین کنفرانس ملی مهندسی عمران، معماری با تاکید بر اشتغال زایی در صنعت ساختمان (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسنده:

عصمت خان محمدی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

خلاصه مقاله:

در عصر حاضر که حرکت شتابناک علوم و فناوریها بیش از گذشته وجود خود را بر محیط پیرامون تحمیل میسازد و همگرایی و همافزایی علوم نیز این روند حیرت آور را سرعتی دو چندان بخشیده است. مدیریت آینده، یکی از راهبردهای اساسی برای اداره جوامع بشری محسوب می شود. آینده پژوهی به دنبال کشف و ارزیابی پیشنهاد آینده هایی است که می توانند واقع شوند (آینده های ممکن) و یا احتمال واقع شدن آنها وجود دارد (آینده های محتمل) و یا می باید واقع شوند (آینده های مطلوب). ساخت آینده مطلوب، مبتنی بر شناخت عناصر سازنده آن، اصول و مبانی آینده پژوهی است. آینده پژوهان در مجموعه تلاش های خود اهداف مهمی دارند که مهم ترین آنها، ارتقای سطح زندگی انسان ها و توسعه آینده نگری است. پیچیدگی و چند بعدی بودن مسایل شهری با رشد تکنولوژی و موضوعات جهانی شدن به مراتب بیشتر شده و عدم قطعیت شرایط و احتمال وقوع آینده های گوناگون بر دشواری تصمیم گیری در مسایل شهری افزوده است. در چنین شرایطی تصمیم گیری برای مسایل شهری و برنامه ریزی برای آینده به مراتب دشوارتر می شود. علم برنامه ریزی شهری برای مقابله با مسایل پیچیده شهرها نیازمند اتخاذ رویکردی نوین است. آینده نگاری پارادایمی نوین در حیطه برنامه ریزی بلند مدت است که دقیقا با هدف پاسخگویی به مسایل غیر قابل پیش بینی، پیچیده و غیر قطعی، در ده ه های اخیر ظهور کرده است. آینده پژوهی به عنوان دانشی نوپا که می توان آن را شکل تکامل یافته برنامه ریزی راهبردی دانست، در سال های اخیر به شدت برای پاسخگویی به شرایط عدم قطعیت، پیچیدگی، درهم تنیدگی ابعاد مختلف موضوعات و ترسیم دورنمای آینده سیستم ها بکار برده می شود. آینده پژوهی در حیطه برنامه ریزی شهری و بررسی سیستم های شهری، تاکنون آنچنان که باید مورد بررسی قرار نگرفته و مبانی علمی اندکی در این ارتباط وجود دارد. با این وجود پتانسیل های آینده پژوهی و مسایل عمدتا نیمه ساختار یافته و بدون ساختار در برنامه ریزی شهری، دال بر امکان استفاده از برنامه ریزی بلند مدت، تفکر راهبردی و رویکرد آینده پژوهی در برنامه ریزی توسعه شهری است. در مقاله حاضر ضمن مرور آثار و نوشته ها و مبانی نظری آینده نگاری، وضعیت موجود آینده نگاری در برنامه ریزی شهری و بررسی چند کشور منتخب جهان با استفاده از روش مطالعه تطبیقی و اسنادی مورد بررسی قرار گرفته است. پس از بررسی وضعیت آینده نگری برنامه ریزی شهری در جهان و ایران به بررسی چالش های آینده پژوهی در کشور و ارایه راهکارهایی برای مواجهه با این چالش ها پرداخته شده است.

کلمات کلیدی:

آینده پژوهی، برنامه ریزی شهری، مدیریت شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/785230>

